

XVII
F-330

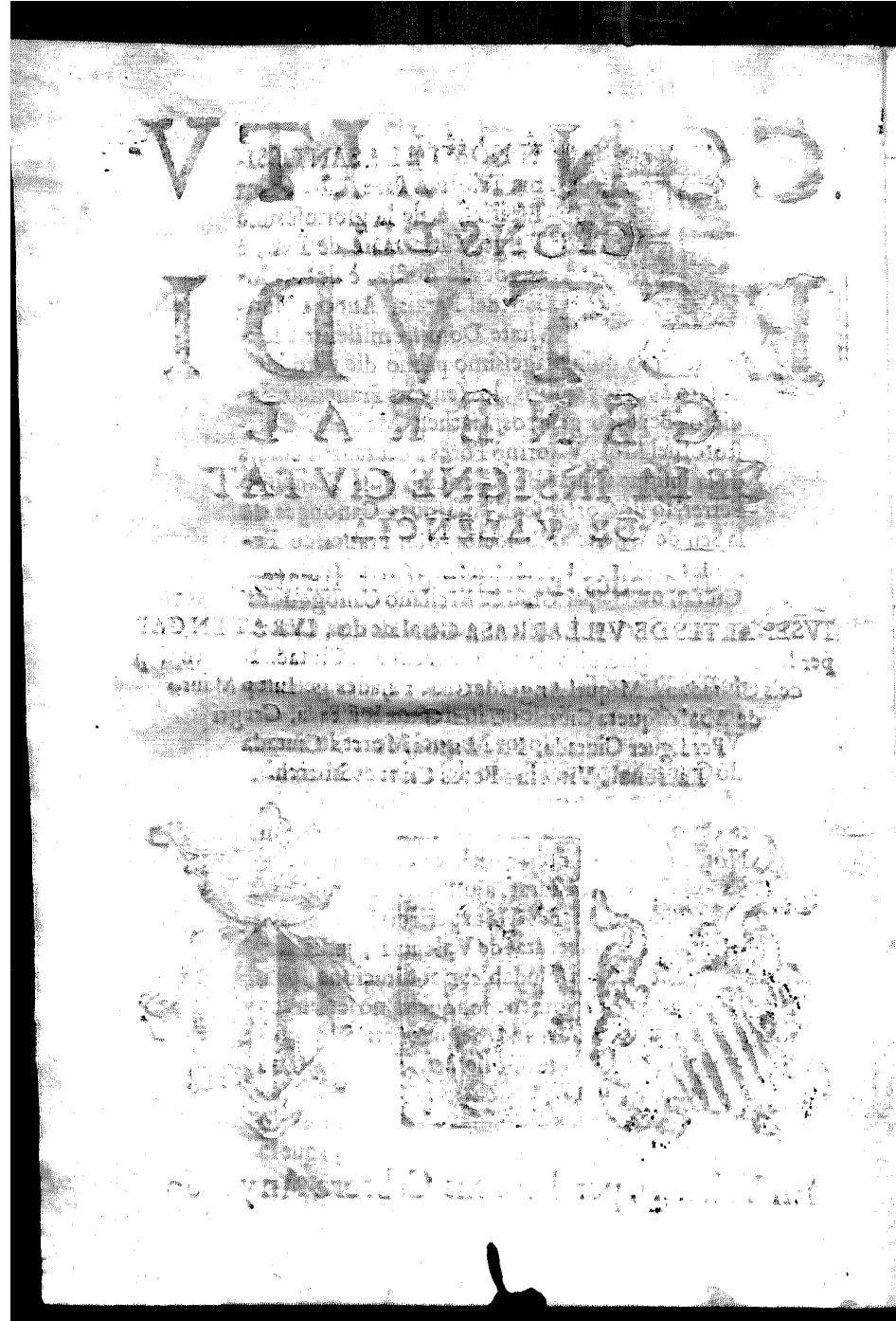
CONSTITUTI CIONS DEL ESTUDI GENERAL DE LA INSIGNE CIVTAT DE VALENCIA.

Manades Imprimir esent Iurats;

IVSEP ARTES Y MUÑOS, GENEROS, IVRAT EN CAP
per los Nobles, i Generosos, Iusep Lluis Gomez Ciutada Jurat en Cap
dels Ciutadans, Miquel Angel de Gaona Generos, Iusep Mauro
de Abalzisqueta Ciutada, Felix Giner Ciutada, Gregori
Perdiguer Ciutada, Pere Antoni Torres Ciutada
Racional, Vitorino Fores Ciutada Sincich.

En Valencia, per Llorens Cabrera Any 1660

3

N NOM DE LA SANTISSIMA
Trinitat. Pare, Fill, i Sant
Espríte, è de la gloriofissima
Verge Maria mare de Déu, è
advocada nostra, è de tots los
Sant del Parais. Anno a Naci-
vitate Domini millesimo sex-
centesimo quinquagesimo primo die vero inti-
tulato 29. Novembris, los senyors Francisco Va-
ciero i Beneyto generos, Matheu Moliner, Chri-
stofol del Mor, Vitorino Fores, Ciutadans Jurats
de la insigne Ciutat de Valencia, don Francisco
Ferrer, lo doctor Joseph Pujafons, Canonges de
la Seu de Valencia, lo doctor don Francisco Fe-
noller Canoge, i Caceller de la Vniversitat de dita
Ciutat, dò Gaspar Grau de Arellano Canoge de di-
ta Seu i Rector del Estudi general de dita Ciutat,
Miquel Ceroni i Escrivà Racional dedita Ciutat, lo
doctor Fráces Ferragut Marti de Pujades generos
senyor de Iova i Bellota, lo doctor Icà Batiste de
Valda generos, lo dotor Miquel Moret, lo dotor
dò Gaspar Salvador i Pardo del habit de Montesa,
advocats ordinariis de dita Ciutat; Iaume Ioá To-
rra Ciutada Sindich del Racionalat, i Sixto Godes;
Not. en lloch del Escrivà dels dits senyors Jurats,
è Consell de dita Ciutat, ajustats en la cambra del
Consell secret. A tenet q la experiéncia ha mostrat q
la sobre dita Vniversitat de Valencia, jatsia tingues
molt bones, i saludables constitucions, pera
el bon govern, i regimient de aquella, no serien tots
les que necessita pera sa deguda perfectio, i pera
major profit, i millor educacio de la juventut i
que pera dit efecte necessitarien algunes de millo-
rarse, i ferien altres de nou, havent consultat ab
persones doctes, de ciencia, i experiençia, i que la

A 2. senen

renen del regimènt de altres Vniversitats, i havent
rengut diverses platiques, i trasteigs, i feta convoca-
cio pera els presents dia, è hora i per Ignacio
Vilacampa, Verger dels dits senyors Jurats, pera
la qual ha fet relació haver convocat a tots los se-
nyors Jurats, Canonges, Canceller, Rector, Ra-
cional, Advocats, Syndic, i Escrivà; pera les co-
ses davall escrites, dejant en sa força i valor, totes
è qual sevol altres constitucions, è ordinacions
è benefici de dita Vniversitat, fins hui fets, i pro-
yebides en quant no se encontraran en les da-
vall escrites, provechiren, i delliberaren les seguen-
ts Constitucions.

I.
*Que tots los estu-
diantz se matricu-
ulen desde lo dia
de S. Lluch fins
al de Santa Cata-
lina.*

PRIMERAMENT, se ordena que tots los estu-
diantz cursants en esta Vniversitat, les facultats de
Arts, Medicina, Lleis, Canons, i Theologia, tin-
guen obligacio desde lo dia de Sant Lluch, fins de
Senta Catalina, immediate seguent de matricu-
larse cada un any, jurant de obedir al Rector, i lici-
tis & honestis, i que lo que no es matriculara en
dit termini, no puxa aprofitar se de aquell curs; si
no que se li comence acontar desde el dia que es
matriculara, pasat lo de Senta Catalina, i les de-
mes matricules se li comencena a contar desde el
mateix dia respectiu de manera que pera gradu-
ar-se tinga los cursos cumplits, que demanara la fa-
cultat en que es graduara.

II.
*Delllibre que deu
tenir lo Escrivà,
pera continuar la
matricula, i la
forma que deu
guardar en aque-
lla.*

ITEM, que lo escrivà del estudi, haja de te-
nir yn llibre cada un any, aon ha de continuar a
tots los q es matricularà, especificant lo dia, mes, i
any, i si es primer, segon, tercer, o quart any de la
facultat q cursa; i en q vol matricularse rebent lo
Escrivà, lo jurament de obediendo Rector, i el
qual

qual haja de pagar sis dines pera la matricula, apli-
cadors los tres al Escrivà, i los altres tres pera la
Cofraria dels pobres estudiants.

ITEM, que lo estudiant que no es trobara
matriculat no puixa alegrarse de privilegi algu de
estudiant, ni sia admes aprova alguna de curs, &
in consequentiam resti inhabil pera obtenir Grau
de qual sevol facultat, i que no puixa dispensar se.

ITEM, q lo Escrivà tinga altre llibre aon con-
tinue les proves q es farà dels cursos, losquals se ha-
jen de provar ab dos testimonis, codejables del que
voldra provar lo curs deferintlos lo Escrivà el ju-
rament de q lo an vist cursar per espay de mijia hora
tots los dies, en les Cathedres, que la facultat que
oyra lo obligaran cursar, i que continue en lo dit
llibre, los noms dels testimonis la facultat, i el any
que provava docents, i tinga una fo de casu que
provata, la mitat pera lo Escrivà, i la altra mitat po-
ra la Cofraria dels pobres estudiants.

III.
*Penes dels que no
se matricularan.*

IV.
*Que lo escrivà
tinga llibre aon
continue les pro-
ves de cursos, i
lo modo de ferles.*

V.
*Que ningun paga
ser admes a gra-
duar se en qual-
sevol facultat, q
no porte prova
authentica dels
cursos necessaris;*

proves de cursos, com de no admetre a algu agrar-
duar-se sens este requisit sots decret de nullitat.

VI.

ITEM, que no es done examinatura ni
futura successió, que no sia a persona
graduada en aquelles al temps de ferse dita provisió.

VII.

ITEM, q mètres se liixca alguna; dalgunes lli-
sons en lo estudi en qualsevol del dos patis, no es
puixa argumetar aveus cridats, per qualsevol per-
sona q sia, per çò q moltes vegades sol succeir, q no
podé llegir los Mestres, i necessité de existir les au-
les pera dirlos q callé, i es important se tinga filè-
cia a dites hores, i los Ministres del estudi tinguï-
cuidado de impediro, i el que advertit còtrafara,
pague cinch sous, pera el official que el ejecutara.

VIII.

ITEM, per quâta ia grâs abusos, i succexî grâs
incòveniêts en permetre q haja Rectors de patets,
ni q los estudiants q cursen facultats majors, les dema-
nâ a altes q novament entre a oirlas, per çò statuim,
i ordenâ, sien llevades dites patets, i q no es pugue
demantar per algú camí ni modo, ni per via dire-
cta, ni indirecta de barbes, i qualsevol persona, o
persones q se li provara haver còtravègut a la
present còstitucio, sia inhabil pera provara qll any de
curs, i estiga yn mes pressens remissio alguna.

IX.

ITEM, per quant lo capitol primer de les cò-
stitucions generals del estudi, i dels estudiants de
Theologia, i Medicina; dispon que ningun estu-
diat puixa oir dites facultats, s'és haver acabat lo
curs de les Arts, es molt beneficis, i no se obser-
va, manâ q lo escriya, no admeta estudiat algu a
matricula de Theologia, i Medicina q no sia havet

provat

provat haver acabat lo curs de les Arts, i estat en
aqueilles matriculat los tres anys de Arts, curs de-
cret de nullitat.

X.

Del temps que es
menysfer haver
cursus pera gra-
duar-se en Theo-
logia:

ITEM, que los estudiants de Theologia pera
graduarse de Doctors, hajen de haver cursat en di-
ta Universitat quatre anys, i cascun any en tres
cathedres, ab obligacio, lo tercer, i quart any, de
tvrna de les tres lliçons assignades de expositava.

XI.

ITEM, que si a algú de ls cathedratichs de
Theologia se li donara substitut per algun just im-
pediment per espai de un Any, o mes, haja de lle-
gir a la hora que els proprietaris li voldran deixar,
perque es just que aixi com entre los proprietaris
ya opcio de la hora per antiguetat lay haja entre
los proprietaris, i substituts.

XII.

Distribucio de Ca-
bideres de Canôns
i de les materies,
i signaturas.

ITEM, per quant hui ya en ella Universitat
quatre cathedres de Canons, q es dos Pavordes
la Cathedra en que esta jubilar lo Magnificus do-
ctor Iuan Arques del R. C. i la qrig lo D. Vicent
Faleo, es dispon que los dos Pavordres Hizquen
Decretals q es lo Primari, les quatre signatures
seguints en quatre anys, de Ordine cognitionu de
Indicijis, de Probaclionibus; i de Excepionibus;
lo secundari en quatre anys les segents, de Res-
criptis, de Officio & Potestate Iudicis Delegati, la
de Prebedis & Dignitatibus; i la de Rebus Eccle-
siæ alienandis i quant se liixca la del dit dotor Ar-
ques, sia del Sexe de les Decretals, i en ella les sig-
nature segents en quatre anys de Còsiderudine, de
Iure Patronatus, de Sèntencia excommunicacionis,
i de Visuris, la del dotor Vicent Faleo, sia de Decret,
i tinga per signatures en quatre anys, la materia

A 4 de Lc.

de l'geibus, que es conte desde la primera destinatio en avant, la de Penitencia que comenza desde la causa 23. quæst. 3. dist. primera, la de Simonia desde la causa primera quæst. 1. i la de Matrimonio desde la causa 33. quæst. 1.

XIII.

Distribucio de les Cathedras de Lleis, i d'ales matieres, i assignacions.

I T E M, per quant ya cinch cathedres de Lleyss, ço es tres Pavordres vna de Instituta, i altra de Codigo, ordenam que llixquen en quatre anyns les assignatures següents, ço es, lo primari q es lo Pavordre i dotor Mathies Morlà, de Liberis & Posthumis, de Vulgari & Pupilari substitutione, de Adquirèda vel Omittèda hereditate, i de Legatis primo, lo secundari, la de Adquirèda posessione, de re Iudicata, de Verborum obligationibus, i la inter stipulatèm, lo altre Pavordre Digest vell, i de aquell les matieres de Pactis, de Oficio eius cui mandata est iurisdictio, de Servitudibus, i la de Rebus creditis, la de Codigo, de Contraëda empcojone, de Edédo, de Visuacione pro emptore, i de Iure Fisci, la de Instituta, en los quatre anyns procure explicar los quatre llibres atencient mes a parafregar lo text i mostrar principis, que a moure, i ventilar questions dilatades.

XIV.

Distribucio de les hores a que debu-en llegir los Catherdratichs de Canons, i Lleyis.

I T E M, per quant es convenient que les llisos de dites facultats de Canons, i Lleyis, sia a les hores de mes comoditat pera profit dels estudiants, segons la importancia de les matieres, ordenam, que les dites cathedres tinguè hores señalades i no sien per optio de mes antich cathedratic, i tinguè repartides en esta conformitat, de huit a non Institut, i Sext de les Decretals, de non a deu prima de Canons, i no altra lliso, de deu a onze prima de Lleyis, i no altra lliso, de dos a tres Decret i Codi-

Codigo, de tres aquatre vespres de Canons, i Lleyis, i de quatre a cinch Digest vell, i que no es pugue mudar ni alterar hores, solament permeten, que quant per accident succeirà (com al present) faltar algu dels cathedratichs de prima lo de vespres de aquella facultat puga llegir aquell hora, i no en altra manera.

I T E M, que lo escriba no admeta a la matricula de Canons o Lleyis estudiant algu, que no sia portat cedula fermada del Rector, i Examinador, de que està a provat en Gramatica, o havent provat curs de Arts, u de altra facultat pues deixa manera se entendra haverse aprovat, i que en la matricula del primer any diga examinat o lo curs que haura provat.

I T E M, que lo primer any de Canons, ajen de cursar en Instituta i Decretals, i los tres següents en dos cathedres de la dita facultad havent de ser precisament la vna de aquelles de Decretals, i la altra o Decret o Sext, o si voldra les dos de Decretals.

I T E M, que los estudiants de Lleyis lo primer any eugseen Instituta, prima o vespres los tres anyns segens en dos cathedres de Lleyis, com la vna sia de prima o vespres.

I T E M, que el que voldrà graduarse en Lleyis havent cursat Canons los quatre anyns o cursos, sia admes a dic Grau de Lleyis ab altre curs de dita facultat provantlo, i matriculantse i et contra, cursant en prima, i vespres de aquella facultat

XV.
Del requisit que es menester pera matricularse en Canons, o Lleyis.

XVI.
Lo que tenen obligacio de cursar els estudiants de Canons en los que tre anys.

XVII.
Lo que tenen obligacio de cursar els estudiants de Lleyis en los que tre anys.

XVIII.
Pera graduarse en Lleyis lo que ha de fara en Canons, et contra qui sera necessari.

ITEM

XIX.

Que el que se baja de graduar en Canons, o Lleyes, i no habé les qualitats i iurisdictions peticionades, arribet a que les persones que sean de graduar sien idonets i suficients i pareixi q̄ no hagi podé ser legge q̄ no mostrijan haver cursat en Universitat aprovada, i lo que desijam (per cōvenir al be publich) es que lo examen faedor sia ab torrigot, i testitud. Perçò, statim, i ordenam, q̄ si el que seaja de graduar en alguna de ditzas facultats de Canons, i Lleyes del Decretal sia ab prova autentica de quatre cursos de la Universitat, i de altra de les aprovades per constitucion, i que seja desfustant conclusions publiches ab President, i sens propincs de mati, i de vesprada, i que aja en lo examen secret de llegir admensus miha hora del punt, que li sera assignat, i que lo Canceller tinga en relonge de miha hora començantla a comptar de q̄ se centrará explicant lo Text.

XX.

Del argumentos en ditz Graus en lo examen secret.

XXI.

ITEM, que en los sobre ditz Graus seja de haber dos argumentos com a costuma, pregant i encarregant molt als Examinadors es servix que de no contentarse ab dos arguments, i que qualsevol de ditz Examinadors que tinga alguna dificultat ja puga proposar sens contradiccion alguna,

XXII.

ITEM, que al que se haura de graduar, si es en Canons, se li donen los pūts en les Decretals obri i en quin forma se debuen donar etiam per d. Graus.

XXIII.

Del examen que

ITEM, que el q̄ voldra graduarsé atitol de su-

ficiencia de Canons, i Lleyes, sia examinat mes rigorosament fustant primer conclusions publiches, de mati, i de vesprada, sens President, ni propina, i en lo examen secret haja de Hegir una hora del punt q̄ li sera assignat, per espai de vintiquatre hores, i si voldra graduarsé de Bachiller, a titol de suficiencia, haja de llegir miha hora del punt que li sera assignat per espai de vintiquatre hores, i que esta constitucio com les que parlen de matricules i proves de cursos, sien indispeſables, sino es ab tot lo Claustro, nemine discrepante, i que lo escriva tiga obligacio de especificar en lo acte del Grau, si es de suficiencia, o per prova de cursos.

ITEM, per quant ha paregut que del votar se los sobredits Graus de Canons, i Lleyes, ab vots secrets resultara ser aquells mes justificats, i es atallaran alguns incovenients, que de ser publichs resulten, ordena se hajen de votar ab vot secret en esta forma, que lo escriva haja de donara cada Examinador dos albaranets rubricats de sa ma lo q̄ ab una A. i lo altre ab una R. i que damunt lo bufet, que es posa peta davant lo graduando haja una urna a on per son orde cada Examinador posse lo vot que donara, i si estroben tots los vots de abil, se li confereix a lo Grau nemine discrepante, i si la mayor part excomuni consensu, i si la mayor part de R. sia excluit del Grau, i que lo Canceller pera lo Graule de nemine discrepante, puga llevar dos R. pero pera el de excomuni consensu ninguna, sino es en cas de paritat de vots, que llavors podra lo Canceller confecir si lo Grau excomuni consensu.

es deu fer al que voldra graduarse en Canons, i Lleyes a titol de Suficiencia.

XXIII.

Del modo, i forma que ha de ser graduado en les Graus de Canons, i Lleyes.

ITEM

¹²

XXIV.
Del que exirare
reproves de dits
examen.

ITEM, que si algu exira reprovat teste en arbitri
tre dels Examinadors, el senalarli temps pera tor
narlo a examinar ab lo mateix deposit , encare
gantlos fasen lo examen ab mes rigor.

XXV.
De les oposicions
a les Cathedres
de Medicina,

ITEM, que en les oposicions de les Cathedres
de Medicina, a demés de les lligons de punts hajen
de sustentar conclusions de aquelles matèries que
perteneixen a la Cathedra, a q̄ esfarà la dita oposició.

XXVI.
De les Anatomies
que deu fer lo Ca
thedralich de
Anatomia.

ITEM, per quantal Cathedralich de Ano
tomania, se li dona augment de salari, ab obligacio de
fer certes Anatomies mes de les ordinaries, i hui lo
que poseix dita Cathedra, es ab lo mateix augment
així te la propia obligacio, perçò ordena sia mul
tat, en q̄ no se li puixa despachar lo augment de dit
salari, sino es constant haver fet dites Anatomies
ab certificatoria del Claveri del Hospital General.

XXVII.
De les borsas a que
deu llegir lo Ca
thedralich de Ci
raga.

ITEM, per quant lo Cathedralich de Ciugia
te obligacio de llegir desde Sant Juan a Sant Llu
ch, i es Cathedra en que tenen obligacio de cur
sar los platicants, i no es just que la hora desta lli
ço sia estorp de la platica, ordenam que no puixa
llegir sino de vesprada , u de les nou hores del
mati enayant.

XXVIII.
Que los Cathedra
tich, de Medicina
no paguen suprir
les faltas des pres
de Sant Juan, sino
que llixquē pun
tualment.

ITEM, per quāt se ha introduxit vn abus grā
en algūs Cathedralichs de Medicina, faltant algū
dies a les lliçons ordinaries, oferint suprir les sobre
dites faltas de S. Juan a S. Lluch, lo que no curē fer
apres, imo en cara que o facē, es en perjuici i detri
ment dels estudiats, que es raho tinguen integra
ment acabat pera lo dia de S. Juan la curs, perçò
statuim, llevant lo sobredit abus, i manant no s'els
puixa despachar lo salari , sino ab los apunts que
portara el Apuntador, llevat los tots los dits q̄ avrà
faltar

¹³
faltar irrimisiblement, i que lo Apuntador no o
puixa remetre, ni tornarlos les multes dels dits a
punts, sots pena de ser multat en altra tanta can
titat de sō salari, i aq̄o mateix se entenga en totes
les altres Cathedres de qualsevol facultat.

ITEM, per quant ya grans abusos en les ma
teries, q̄ es lligē en les Cathedres de Philosophia Mo
rali Metaphysica, i no aquelles que per constituci
ons estan ordenades, statuim que no puixen llegir
altres que les statuides , per dites constitucions,
sots pena de perdicio de la mitat del salari , parti
dor entre iguals parts : la vna a la Confraria dels
pobres, estudiants : la altra al Rector : i la altra al
Apuntador i si este per negligencia es descuydara
de a pütarlo , sia multat, en altra tanta cantitat de
lo que li tocarà aplicadores estes dos porcions al
acusador, i q̄o macta se entega, sino apuntara
als demes Cathedralichs, q̄ no llegiran conforme
tenen obligacio.

XXIX.

Que es ningun
es matèries de
Philosophia Mo
ral, i Metaphys
ica , statuides
per constitucions,
i no dires.

ITEM, per quāt ya grans abusos en los Ca
thedralichs de Arts, ya acurtat, ya excedint lo temps
que deuen gastar en lo Compendi, Logica, i Phi
losophia mesclant en lo methodo quellhos Metha
physiques, i en lo demés del curs; quellhos Theolo
gues, ab les quals no sols contravenen a les consti
tucions del estudi, per les quals no sols esta ordenat
lo temps que deuen gastar en cada cosa, sino les
questions que han de tratar, i aq̄o resulta en gran
dissim dany de la Universitat . Ordenam que lo
Rector cascun any , apres lo dia dels Reys visite
als Cathedralichs de Arts , examinat lo q̄ que
hauran llegit , conforme tenen obligacio fent
que dos Cathedralichs de Theologia dels quell
parci-

XXX.
Del temps, i modo
com se debuen
arts llegir.

186
parcixerà mes pàries en les Arts, juntament amb lo d'it Rector, examinat los quaderns, i si trobaran q' au-
ran faltat a alguna o algunes de les Constitucions,
així en lo temps profugir per a llegir cada cosa,
com en haver tractat questions peculiars de altres
facultats, o temps en continent de feta esta declara-
cio, ddns avis als Senyors Jurats, i de mes y qts del
Estudi, pera que se li lleve al Cathedratich que au-
rà contravengut la mitat del salari de aquell any,
aplicador la mitat al Rector, i la altra a la Con-
fraria dels pobres estudiants irremitiblement, i si
segona vegada còravindra, perda tot lo salari de
aqueell any, i de la tercera vegada de mes de la perdi-
tio de tot lo salari penda la Cathedra, i este inha-
bil pera poderne tenir altra de Arts.

XXXI.
*Dels requisits pe-
ra poderoir los
estudiants les
Arts.*

I T E M , per què així mateix ya grans abusos
en la observació de les constitucions que parlen dels
Estudiants, que an de oir les Arts : Ordonam (d'a-
jant en sa força i valor aquelles) per lo q' importa
al benefici del estudi, q' ningú estudiant de Grama-
tica, per suficient que sia, puga del Aula de Sintaxis
ser examinat pera les Arts, i que ad minus haja do-
aver oyt sis mesos de prosodia, i mateix se enten-
ga, pera el q' voldra oyr Canò, i Llays, exhortant al
Rector q' es faça lo examen, ab tot rigor per lo q' im-
porta, el ser molt habil en la llatinitat, los q' an de
oir les sobredites facultats, i q' los mestres pera ad-
metre als dits estudiants en les aules, i lo escriuya a la
matricula, acha de reconixer la cedula q' portaran lo
estudiant, de quo esta examinat, feta per lo Exam-
inator, i fermada tappe del Rector, i q' los q' les oyi-
gan sens estar examinats, i aprovaats ademes de les
peques statuides contra els mestres q' els admeteran
per dexcèles, no s'ie admicsos a la matricula, si des-
fe ma-

187
se matricularan sens este requisit significables pera
poder ser graduats en ninguna facultat.

I T E M , per quant en les constitucions del
estudi, que tracton de la Gramatica, esta ben orde-
nat lo temps com se deuen repartir per los mestres
pera la bona educacio dels estudiants, i los llibres
que dehuen llegir, i de poch temps a esta part an
inventat los mestres fer imprimir Concordancies,
i addicions als llibres dels preceptes, mes en profit
dels Mestres, per lo q' guanyen de que els estudiants
los còpren, quede dels dist estudiants, ans los ve afer-
de poch vtil: ordenam, no pugen donar, vèdre ni
vifar de dites concordancies, i frases impresses, si-
no q' en la primera aula, i segona, es llixquen los
preceptes de Antoni de Nebrija, en la forma q' per
constitucions se dispon, i si volen los Mestres do-
nar a los de jebles algunes declinacions de substantius
cius adjectius, i relativus, de noms dificultosos, i
així mateix còjugacions i temps de verbs, sia fent
los escriure als estudiants, i lo Mestre examine la
Ortographia, els estudiants se habituen en aquella,
cò en lo escriure, i q' en la de Syntaxis los precep-
tes de Torella, i la Profodia de Mey, i la Rotorica,
la que ha epilogat Novella de Nuñez, i altres i en
lo demes, que es guarden les constitucions, i el
Mestre que contravindra a dites coses, sia punit
per la primera vegada en deu reals, i la segona en
tres lliures, aplicadors per terços als pobres estu-
diants al Rector, i al Ministre del Estudi, q' ho eje-
cutara, i ha tercera vegada se li lleve la Cathedra.

I T E M , per quant ja gran abus en les di-
ties aules de Gramatica de portar coses de men-
jar als Mestres, les quals solen aquells fer traure
joya

XXXII.
*De com debuen
los Mestres de la
Gramatica repar-
ar lo temps, i
quins llibres an
de llegir.*

XXXIII.
*Que no es porten
a les aules de Gra-
matica coses de
menjar.*

menchar, ni beure, ni donen altres estrenes als Mestres los Estudiants que enseris temps, i els que no s'han de contribuir en aquo, i en altres afers, i algunes vegades dient que es pera cosa de que es necessita en la aula, de que resulte grandissima inconveniencia. Ordenam que de hui en avat los Mestres no permeten que els estudiants pachten a la aula cosa de nichjad, i beure, ni que per via directa, ni indirecta puguen fer que los estudiants o d'atribuixen en cosa alguna de que necessiten aquells, ni encara pera benefici del aula, ni per via de propines, per les conclusions, i que no es pugue de manar altres estrenes que les que ordinariament se solen demanar per Nadal, Pasqua Florida, i Sant Donis, i que lo mestre que contrayindra adita constitucio per la primera vegada pague vna lliura, per la segona, tres, aplicadores vs supra, i la tercera vegada se li Heve la Cathedra irremisiblement.

XXXIV.
Que no sien Examinadors los Mestres de Gramatica.

ITEM, per quant se an experiméitat grans inconvenients en que los Mestres de Gramatica si en Examinadors dels que an de passar de vna aula a altra, i dels q an de ixir a les Arts, d' a oyraltra facultat major, ordenam que de hui en avat los Examinadors no sien Cathedratichs de Gramatica, ni de Arts, sino que el Rector elixa dos persones doctes en la llatinitat, i de bona conciencia, pera que los exames se facen ab gran rigor, per quāt la experientia ha mostrat la necessitat que ya en esta materia.

XXXV.
Que los Mestres de Gramatica no repassen.

ITEM, per quant en los anys proxime passats se feu constitucio, que los Mestres de Gramatica no repassess en lo estudi, per mols inconvenients, que es consideraren, i per que los Mestres tenen prou q fer en llegir com dehuē les tres hores de mati

de mati, i les tres de vesprada, i dita constitucio no se ha posat en execucio, ordenam se pose en execucio ab les matcixes penes statuides en aquella, que son de perdicio de los Cathedratichs.

ITEM, que la Rector casen anys, lo primer dia de l'icopress, Lluch, crida a tots los Cathedratichs, per orde de cada facultat, i els fa callar, tot co que els tocara observar, i a so dejeables, per que no empugue tenir ignorancia, i sapien los estudiants lo que dehuē observar en la matricula, prova de cursos, i demes coses que els tocara.

XXXVI.
Que lo Rector del Estudi facalligre al altre dia de S. Lluch, les constitucions als Cathedratichs.

Testes sunt Benet Molins, i Ignacio Vilacampa Vergaers.

IE 9. Maij 1634. Los Senyors Iurats, Miquel Goroni Ciurana, Generos, Frances Mallent, Pere Antoni Rodrigo, Frances Simon Navarro, Vicent Sanz Boil Ciutadas, lo doctor Marti Bellmont, Jaume Castello Peña, Ganonges de la Seu de Valencia, lo doctor Marti Dolç, del Castellar, Cancellier, lo D. Goroni Augusti Morla, Ganonge Rector del Estudi, lo dit Frances Mallent, Comendador de Racionau, lo doctor D. Juan Baptiste Olginate, lo D. Pere Bartolasar Barbera Generos, lo D. Juan Baptista Roig, Generos, i Joseph Aznar Generos, Advocats ordinaris, Joan Baptiste Esteve, Ciutada Sindich, i Joseph Eximeno, Escirva de la Sala, junts i jutgats en la sala, feta relacio per Pedro Lopez, Verguer en lo dia de hui haver convocat tots los de sus dits. Attes, i considerat que la oposicio pera obtendir les Cathedres en les Universitats, es lo medi mes efficaz, pera que los Mestres provechis en elles, sien persones doctes i eminentes, i

Que tots les Cathedres se donen per oposicio, i no en otra manera.

ts, i de açó es segueixca el fi que es preten que es lo benefici vñiversal dels estudiants, per lo qual les oposicions estan acreditades, e introduhides en totes les Vniversitats, ara de nou desejant, que lo que per lloable costum, en esta de Valencia, regularment se ha platicat de aſí avant se observe inviolablement per la present constitucio, nemine discrepante estatuim, è ordenam, que ninguna Cathedra de dita Vniversitat, de qualsvol sciencia, o facultat, que sia de la maior fins a la menor etiam, que sia de Gramatica, se puga provechir, o donar sens precehit oposicio lo decret de nullitat, en cara que ningu'l a inste, declarant en però que perà les Cathedres de cursos de Arts, baste una vegada a cada opositor averla tenguda, segons que se ha costumat en esta Vniversitat; i aximateix en les Cathedres temporals, que segons costum solen finir de tres en tres, o de deu en deu anys, declaram que pera confirmar en aquelles als Cathedratichs, que al present les tenen de altres, que tambe per oposicio seran novament en ell provechits no sia necessari tenir altra oposicio en tots los demes casos, etiam, que sien de permuta, o promocio de vnes Cathedres, en altres ara sien de diferents facultats, ara de una mateixa tant' en Teologia, Canons, Lleis, Medicina Methaphysica Philosophia Moral, Mathematicas, llengues Hebraica, Grega, i Llatina, i qualsdevols altres volem, se donen per oposicio, lo decret de nullitat, i que ditta constitucio sia uno contradicente irrevocable, o indispensabile.

Testes sunt Iacinto Ortí, Ciutada, i lo
D. Juan Baptiste Fuster.